

Студијски програм : Агробиотехнологија			
Назив предмета: Биљне болести и вектори у агроекосистемима			
Наставник: проф. др Драгана Будаков, проф. др Александра Коњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да омогући студентима да разумеју еколошке и епидемиолошке основе биљних болести и векторског преноса у агроекосистемима, као и да препознају и идентификују штетне организме у агроекосистемима (проузроковаче биљних болести и њихове векторе) и предложи ефикасне и рационалне мере у оквиру интегралних стратегија заштите биљака.			
Исход предмета			
Студент ће након положеног испита из овог предмета бити у могућности да објасни основне групе патогена (псеудогљиве, гљиве, бактерије, вируси, фитоплазме) и њихове векторе (посебно артропode), као и интеракције у систему биљка–патоген–вектор–спољашња средина. Студент ће разумети концепте епидемиологије и патогенезе биљних болести, као и улогу вектора у настанку и ширењу обољења. Студент ће бити оспособљен да препоручи и спроведе принципе интегралне заштите биљака од болести и са аспекта контроле бројности вектора. Посебна пажња биће усмерена на процену ризика од уношења/ширења патогена и вектора путем биљака, биљних производа и других предмета (унутрашњи и спољашњи карантин) и расположиве превентивне мере.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Појам болести, основне групе фитопатогених организама, улога вектора у епидемиологији и патогенези, однос вектор патоген, најзначајније векторске врсте, животни циклус и методе праћења бројности. Модели прогнозе појаве болести биљака на основу активности вектора. Климатске промене и глобализација у функцији ширења векторски преносивих болести биљака. Методе праћења и препознавања инсекатских преносиоца биљних болести. Методе интегралног приступа сузбијања болести биљака, с посебним акцентом на контролу бројности векторских врста.			
Практична настава:			
Препознавање симптома обољења и детерминација проузроковача обољења, идентификација вектора, анализа епидемиолошких сценарија, разрада плана интегрисане стратегије заштите биљака од векторски преносивих патогенима за конкретан усељ у локалним условима, упознавање са прогнозним моделима и концептима прецизне заштите.			
Литература			
Alford, D.V. (1999): A Textbook of Agricultural Entomology, 1st edition, Wiley-Blackwell, 320 pgs; ISBN-13 : 978-0632052974 van Emden, H.F. (2013): Handbook of Agricultural Entomology. Copyright © 2013 John Wiley & Sons, Ltd. Online ISBN:9781118469347, 312 pgs. Кереш, Т., Секулић, Р., Коњевић, А. (2018): Посебна ентомологија 1. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 268 стр Балаж, Ф., Балаж, Ј., Тошић, М., Стојшин, В., Баги, Ф. (2010): Фитопатологија- болести ратарских и повртарских биљака, Нови Сад, 2010. Стојшин, В., Баги, Ф., Балаж, Ф. (2008): Практикум из фитопатологије- Микозе и псеудомикозе ратарских и повртарских биљака. Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду. AGRIOS, G. N. (4005). PLANT PATHOLOGY (Fifth Edition). United States of America: Elsevier Academic Press			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Интерактивно извођење наставе, визуелно-дидактичке методе уз коришћење најсавременијих учила и лабораторијске опреме; руковођење самосталним радом студената у детерминацији биљних болести и њихових вектора.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
поена			
активност у току предавања			писмени испит
практична настава			усмени испит
колоквијум-и		40	
семинар-и или презентација пројекта			